

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 21. august 2023
(OR. en)

12350/23

LIMITE

ENV 916
PECHE 315

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0298(NLE)

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	14. august 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 486 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni osaliste konverentsi 14. istungil seoses mitme osalise ettepanekutega muuta kõnealuse konventsiooni lisasid

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 486 final.

Lisatud: COM(2023) 486 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 14.8.2023
COM(2023) 486 final

2023/0298 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni osaliste konverentsi 14. istungil seoses mitme osalise ettepanekutega muuta kõnealuse konventsiooni lisasid

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolev ettepanek käsitleb otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni (edaspidi „konventsioon“) osaliste konverentsi 14. istungil võetav seisukoht seoses konventsiooni lisade muutmist käsitlevate otsuste kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Metsloomade rändliikide kaitse konventsioon

Metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni eesmärk on kaitsta maismaa- ja veeloomade ning lindude rändliike kogu nende rändaalal. See on ÜRO Keskkonnaprogrammi egiidi all sõlmitud valitsustevaheline leping, milles käsitletakse eluslooduse ja elupaikade kaitset kogu maailmas. Kaitsealused rändliigid on loetletud konventsiooni I lisas (ohustatud liigid) ja II lisas (liigid, mille kohta sõlmitakse lepingud). Konventsioon jõustus 1. novembril 1983.

Euroopa Liit on selle konventsiooni osaline¹. Kõik liikmesriigid on konventsiooniosalised.

2.2. Konventsiooniosaliste konverents

Konventsiooniosaliste konverents on konventsiooni peamine otsuseid tegev organ. Konventsiooni VII artiklis on loetletud konverentsi funktsioonid, sealhulgas volitused hinnata rändliikide kaitsestaatus ning muuta selle põhjal konventsiooni I ja II lisa. Konventsiooniosaliste konverentsi istungi käigus tehtavad otsused tuleb teha kohalolevate ja hääletavate osaliste kahekolmandikulise hääleteenamusega, välja arvatud juhtudel, kui konventsioonis on sätestatud teisiti.

Konventsiooniosaliste konverentsi 14. istung toimub 2024. aasta alguses Samarkandis Usbekistanis.

2.3. Konventsiooniosaliste konverentsi kavandatavad aktid

Konventsiooniosaliste konverents peab oma 14. istungi käigus võtma vastu otsused konventsiooni lisade muutmise kohta (edaspidi „kavandatavad aktid“).

Kavandatavate aktide eesmärk on muuta konventsiooni I ja II lisa, nagu on sätestatud konventsiooni XI artiklis.

Vastavalt konventsiooni III artiklile loetletakse konventsiooni I lisas rändliigid, mis on ohustatud ning mille suhtes konventsiooniosalised, kes on asjaomaste liikide levialariigid, püüavad võtta erinevaid kaitsemeetmeid ning keelustavad sellistesse liikidesse kuuluvate loomade püüdmise.

Konventsiooni IV artikliga on ette nähtud, et II lisas loetletakse rändliigid, millel on ebasoodne kaitsestaatus ning mille kaitseks ja majandamiseks on vaja rahvusvahelisi lepinguid, samuti ka sellised rändliigid, mille kaitsestaatus selliste rahvusvaheliste lepingute alusel tehtava rahvusvahelise koostöö kaudu oluliselt paraneks. Kui asjaolud seda nõuavad, võib rändliik olla loetletud nii I kui ka II lisas.

Konventsiooni XI artikli kohaselt võib muudatusettepanekuid teha iga konventsiooniosaline. Lisade muudatus jõustub kõigi konventsiooniosaliste jaoks 90 päeva möödumisel

¹ Nõukogu 24. juuni 1982. aasta otsus 82/461/EMÜ metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni sõlmimise kohta (EÜT L 210, 19.7.1982, lk 10).

konventsiooniosaliste konverentsi istungist, kus see vastu võeti; see ei kehti nende osaliste suhtes, kes teevad reservatsiooni.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Seoses konventsiooniosaliste konverentsi 14. istungiga ja kooskõlas nõukogu 22. mai 2023. aasta otsusega (EL) 2023/1034² on liit teinud ettepaneku muuta konventsiooni järgmiselt:

muuta konventsiooni I lisa, et lisada sellesse Läänemere pringli *Phocoena phocoena* Läänemere avaosa populatsioon.

Teised konventsiooniosalised on esitanud ettepanekud I lisa muutmiseks, et kanda sinna järgmised liigid ja alamliigid: *Lynx lynx balcanicus*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Pluvianellus socialis*, *Gypaetus barbatus meridionalis*'e Lõuna-Aafrika populatsioon, *Carcharias taurus*, *Glaucostegus cemiculus*'e Vahemere populatsioon, *Aetomylaeus bovinus*'e Vahemere populatsioon, *Rhinoptera marginata* Vahemere populatsioon.

Teised konventsiooniosalised on esitanud ettepanekud II lisa muutmiseks, et kanda sinna järgmised liigid: *Lynx lynx*, *Felis manul*, *Lama guanicoe*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Carcharias taurus*, *Glaucostegus cemiculus*, *Aetomylaeus bovinus*, *Rhinoptera marginata*, *Brachyplatystoma rousseauxii*, *Brachyplatystoma vaillantii*.

Seepärast on nõukogul vaja teha otsus, millega määratakse kindlaks liidu nimel võetav seisukoht seoses kõikide muudatusettepanekutega konventsiooniosaliste konverentsi 14. istungiks.

Liit peaks toetama kõiki eespool nimetatud ettepanekuid, kuna need on teaduspõhised ja kooskõlas liidu võetud kohustusega teha rahvusvahelist koostööd elurikkuse kaitseks, võttes samuti arvesse seda, kuidas kasutada parimal viisil ära bioloogilisi omadusi ja kalanduse bioloogilisi piirväärtusi käsitlevat teaduslikku teavet.

Nende liikide lisamine konventsiooni I või II lisasse vastavalt ettepanekutele ei nõua liidu õiguse muutmist, välja arvatud *Carcharias taurus*'e kandmine I lisasse, *Aetomylaeus bovinus*'e Vahemere populatsiooni kandmine I lisasse ja *Rhinoptera marginata* Vahemere populatsiooni kandmine I lisasse, kuna nende liikide kaitse praegune tase liidus ei vasta konventsiooni III artikli lõike 5 nõuetele.

Harilik ilves *Lynx lynx* on hõlmatud ELi elupaikade direktiiviga³. Toetada tuleks selle liigi lisamist konventsiooni II lisasse ja alamliigi *Lynx lynx balcanicus* lisamist konventsiooni I lisasse.

Liit ei ole liikide ja alamliikide *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Pluvianellus socialis*, *Gypaetus barbatus meridionalis* levialariik ning nende lisamine konventsiooni I lisasse ei nõuaks seetõttu liidu õiguse muutmist.

Liit ei ole liikide *Felis manul*, *Lama guanicoe*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus* levialariik, mistõttu ei nõuaks nende lisamine konventsiooni II lisasse liidult mingeid meetmeid.

Liik *Glaucostegus cemiculus* on Barcelona konventsiooniga⁴ rangelt kaitstud. Lisaks on selle liigi hoidmine kalalaevade pardal keelatud määrusega (EL) nr 1343/2011⁵. Seetõttu tuleks

² Nõukogu 22. mai 2023. aasta otsus (EL) 2023/1034, mis käsitleb Euroopa Liidu nimel ettepaneku esitamist metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni I lisa muutmiseks konventsiooniosaliste konverentsi 14. istungil (ELT L 139, 26.5.2023, lk 47).

³ Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 0007–0050).

toetada selle liigi lisamist konventsiooni II lisasse ja selle liigi Vahemere populatsiooni lisamist konventsiooni I lisasse.

Liigid *Brachyplatystoma rousseauxii* ja *Brachyplatystoma vaillantii* esinevad liidus ainult Prantsuse Guajaanas, kus liidu looduskaitsealaseid õigusakte ei kohaldata. Tuleks toetada nende liikide lisamist konventsiooni II lisasse.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“⁶.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Konventsiooniosaliste konverents on lepinguga, nimelt metsloomade rändliikide kaitse konventsiooniga asutatud organ.

Aktid, mille konventsiooniosaliste konverents peab vastu võtma, on õigusliku toimega aktid. Kavandatavad aktid on rahvusvahelise õiguse alusel siduvad kooskõlas metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni XI artikliga.

Kavandatavate aktidega ei täiendata ega muudeta konventsiooni institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mida liidu nimel võetav seisukoht puudutab. Kui kavandatava aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatavate aktide peamine eesmärk ja sisu on seotud keskkonnakaitsega.

⁴ Vahemere merekeskkonna ja rannikuala kaitse konventsioon.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta määrus (EL) nr 1343/2011, mis käsitleb teatavaid kalapüüki käsitlevaid sätteid Vahemere üldise kalanduskomisjoni (GFCM) lepinguga hõlmatud piirkonnas ning millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1967/2006, mis käsitleb Vahemere kalavarude säästva kasutamise majandamismeetmeid (ELT L 347, 30.12.2011, lk 44, 10. juuli 2019. aasta konsolideeritud versioon).

⁶ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

4.3. Kokkuvõte

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna konventsiooniosaliste konverentsi aktidega muudetakse metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni I ja II lisa, on asjakohane avaldada need pärast vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni osaliste konverentsi 14. istungil seoses mitme osalise ettepanekutega muuta kõnealuse konventsiooni lisasid

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis nõukogu otsuse 82/461/EMÜ⁷ alusel metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni (edaspidi „konventsioon“), mis jõustus 1. novembril 1983.
- (2) Konventsiooni XI artikli kohaselt võib konventsiooniosaliste konverents võtta vastu otsuse muuta konventsiooni lisasid.
- (3) Konventsiooniosaliste konverents kavatseb võtta 2024. aasta alguses toimuval 14. istungil vastu otsused konventsiooni lisade muutmise kohta.
- (4) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel konventsiooniosaliste konverentsi istungil võetav seisukoht, kuna konventsiooni lisasid muutvad otsused on liidule siduvad.
- (5) Liit esitas ettepaneku kanda Läänemere pringli *Phocoena phocoena* Läänemere avaosa populatsioon konventsiooni I lisasse. Liit peaks oma ettepanekut toetama. Selle muudatusettepaneku puhul ei oleks vaja liidu õigust muuta.
- (6) Teised konventsiooniosalised esitasid ettepanekud kanda konventsiooni I lisasse *Lynx lynx balcanicus*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Pluvianellus socialis*, *Gypaetus barbatus meridionalis*’e Lõuna-Aafrika populatsioon, *Carcharias taurus*, *Glaucostegus cemiculus*’e Vahemere populatsioon, *Aetomylaeus bovinus*’e Vahemere populatsioon, *Rhinoptera marginata* Vahemere populatsioon ning konventsiooni II lisasse *Lynx lynx*, *Felis manul*, *Lama guanicoe*, *Tursiops truncatus gephyreus*, *Pelecanus thagus*, *Carcharias taurus*, *Glaucostegus cemiculus*, *Aetomylaeus bovinus*, *Rhinoptera marginata*, *Brachyplatystoma rousseauxii*, *Brachyplatystoma vaillantii*.
- (7) Liit peaks toetama kõiki eespool nimetatud ettepanekuid, kuna need on teaduspõhised, kooskõlas liidu võetud kohustusega teha elurikkuse kaitseks rahvusvahelist koostööd vastavalt ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artiklile 5 ja kooskõlas konventsiooniosaliste konverentsil vastu võetud otsustega.
- (8) Ettepanekud kanda liik *Carcharias taurus* ning *Aetomylaeus bovinus*’e ja *Rhinoptera marginata* Vahemere populatsioonid konventsiooni I lisasse nõuaksid liidu õiguse muutmist, kuna nende kaitse praegune tase liidus ei vasta konventsiooni III artikli

⁷ Nõukogu 24. juuni 1982. aasta otsus 82/461/EMÜ metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni sõlmimise kohta (EÜT L 210, 19.7.1982, lk 10).

lõike 5 nõuetele. Seepärast peab komisjon liidu nimel tegema konventsiooni XI artikli lõike 6 kohase reservatsiooni seoses nende liikide kandmisega I lisasse,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel konventsiooniosaliste konverentsi 14. istungil võetav seisukoht on järgmine:

- (1) toetada järgmiste liikide või alamliikide kandmist I lisasse:
 - (1) *Lynx lynx balcanicus*
 - (2) *Pelecanus thagus*
 - (3) *Pluvianellus socialis*
 - (4) *Gypaetus barbatus meridionalis*'e Lõuna-Aafrika populatsioon
 - (5) *Phocoena phocoena* Läänemere avaosa populatsioon
 - (6) *Tursiops truncatus gephyreus*
 - (7) *Glaucostegus cemiculus*'e Vahemere populatsioon
- (2) toetada järgmiste liikide kandmist I lisasse, tingimusel et komisjon teeb liidu nimel nendega seoses reservatsiooni:
 - (1) *Carcharias taurus*
 - (2) *Aetomylaeus bovinus*'e Vahemere populatsioon
 - (3) *Rhinoptera marginata* Vahemere populatsioon
- (3) toetada järgmiste liikide kandmist II lisasse:
 - (1) *Lynx lynx*
 - (2) *Felis manul*
 - (3) *Lama guanicoe*
 - (4) *Tursiops truncatus gephyreus*
 - (5) *Pelecanus thagus*
 - (6) *Carcharias taurus*
 - (7) *Glaucostegus cemiculus*
 - (8) *Aetomylaeus bovinus*
 - (9) *Rhinoptera marginata*
 - (10) *Brachyplatystoma rousseauxii*
 - (11) *Brachyplatystoma vaillantii*

Artikkel 2

Olenevalt olukorra arengust metsloomade rändliikide kaitse konventsiooni osaliste konverentsi 14. istungil võivad liidu esindajad, konsulteerides kohapeal koordinatsioonikohtumistel liikmesriikidega, kokku leppida artiklis 1 osutatud seisukoha täpsustamises ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

